

Projekt – ODPOWIEDZIALNE RODZICIELSTWO W POWIECIE SIERPECKIM

„ODPOWIEDZIALNE RODZICIELSTWO W POWIECIE SIERPECKIM” – Projekt współfinansowany w ramach Konkursu Centrum Dla Rodziny ze środków FIO.

Odpowiedzialny rodzic płaci – artykuł propagujący zmianę postaw w obszarze społecznego przyzwolenia na uchylanie się od obowiązków alimentacyjnych

- Wg Krajowego Rejestru Długów BIG S.A. zadłużenie wobec dzieci stale wzrasta, o ile w 2015 r. wynosiło ono 5 mld zł, to 2 lata później wyniosło ono ponad 11 mld zł. Liczba dłużników alimentacyjnych wzrosła w tym okresie z 176 do 320 tysięcy.
- Wg Krajowej Rady Komorniczej ściagalność długów alimentacyjnych jest bardzo niska, jej skuteczność w 2016 r. to zaledwie 19%. Choć jest to lepiej niż np. w 2009 roku, kiedy skuteczność wyniosła niespełna 10%

W dniu 9 lutego 2016 r. Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka powołali Zespół do spraw Alimentów. W jego skład wchodzi: adwokaci, sędziowie, komornicy, przedstawiciele świata nauki i środowiska penitencjarnego, przedstawiciel Konfederacji Lewiatan, przedstawicielki Stowarzyszenia „Dla Naszych Dzieci”, przedstawiciel Stowarzyszenia „Program Wsparcia Zadłużonych”. W rezultacie podjętych prac Rzecznicy skierowali kilkadziesiąt wystąpień generalnych w zakresie problematyki alimentów. Wnioskowali o jak najszersze wykorzystanie systemu dozoru elektronicznego, w przypadku osób skazanych za przestępstwo niealimentacji; postulowali zdecydowane podniesienie progu dochodowego uprawniającego do otrzymania pomocy z Funduszu Alimentacyjnego bądź jego zniesienie, ewentualnie o wprowadzenie systemu „złotówka za złotówkę”. Rzecznicy postulowali także aktywizację zawodową dłużników alimentacyjnych, stworzenie tabel alimentacyjnych, czy usprawnienie współpracy komorników z ZUS-em. Należy podkreślić, że **poprowadzenie ogólnopolskiej kampanii społecznej jest niezmiernie istotne, aby wybrzmiało, że alimenty należy płacić, należą się one dziecku i służą jego dobru, a ich niepłacenie to przemoc ekonomiczna.**

Kampania społeczna wśród pracodawców jest równie ważna, aby wyeliminować proceder zatrudniania na czarno dłużników alimentacyjnych bądź wypłacania im częściowo wynagrodzenia „pod stołem”.

„Dziecko ma prawo do rodzicielskiej miłości, prawo do kontaktu z obojgiem rodziców, gdy się rozejdą oraz prawo oczekiwać, aby rodzice respektowali prawomocne postanowienia sądów w zakresie alimentacji. Rodzice w ramach obowiązku alimentacyjnego są obowiązani zapewniać dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb materialnych, jak i niematerialnych, które służą w szczególności potrzebie rozwoju zainteresowań i uzdolnień dziecka. Rolą państwa jest stworzenie takiego systemu, aby pokrzywdzonych małoletnich w skutek niewywiązywania się ze zobowiązań alimentacyjnych było jak najmniej, a najlepiej nie było ich wcale. (Marek Michałak Rzecznik Praw Dziecka).

Krajowa Rada Komornicza aktywnie działa na rzecz zwiększenia skuteczności egzekucji alimentów w Polsce. Problem społeczny związany z niepłaceniem alimentów jest nam doskonale znany.

Komornicy prowadzą rocznie blisko 650 tys. spraw o alimenty, na rzecz ponad miliona dzieci. Poziom skuteczności egzekucji komorniczej w tym zakresie od lat niezmiennie utrzymuje się na poziomie ok. 20 proc., pomimo pełnego zaangażowania komorników w prowadzone postępowania.

Aby nastąpił wzrost ściągalności alimentów konieczne są nie tylko zmiany w prawie, ale także zwiększenie świadomości społecznej na temat skutków uchylania się od płacenia alimentów.

Komornicy wielokrotnie zwracali uwagę na zjawisko „ukrywania majątku” przez dłużników, którzy świadomie unikają zobowiązań na rzecz swoich dzieci. Dzieje się to często za przyzwoleniem sąsiadów, pracodawców, a nawet najbliższej rodziny. W konsekwencji koszty spadają na państwo, które płaci około 1,5 mld rocznie za nierzetelnych dłużników alimentacyjnych.

Pod koniec maja 2017 roku w Krajowym Rejestrze Długów było zarejestrowanych 185 508 dłużników alimentacyjnych. Zdecydowana większość badanych nie ma zrozumienia dla swoich znajomych, którzy nie płacą alimentów. Niemal 3 badanych uznało, że żaden ze znanych im dłużników nie ma uzasadnionych powodów by nie płacić alimentów, a ponad połowa wyraziła ten sąd zdecydowanie. Dostrzegający jakieś usprawiedliwienie zachowania niepłacących alimentów znajomych wskazywali przede wszystkim na brak środków – w większości przypadków związany z brakiem pracy, a tylko sporadycznie – wynikający z niepełnosprawności lub choroby.

Otoczenie społeczne nie zawsze jest jednak skłonne wywierać presję na dłużników alimentacyjnych, szczególnie – gdy nie jest zdecydowanie przekonane o ich zdolności do płacenia. Aż 40% znających jakiegoś dłużnika nie próbowała wpłynąć na zmianę jego zachowania. Przed reagowaniem powstrzymywały najczęściej „niechęć do wtrącania się w nie swoje sprawy” (36%) oraz brak bliższej znajomości z dłużnikiem (27%), a rzadziej – przekonanie o nieskuteczności takiego działania (8%), urata kontaktu z tą osobą i obawa o popsucie relacji (po 6%) oraz wiele rzadziej wymienianych powodów (łącznie 10%).

Dlaczego dłużnicy alimentacyjni nie płacą? Polacy dość zgodnie uważają, że niepłacący alimentów robią to ponieważ czują się bezkarni – sądy wymierzają zbyt niskie kary, gminy nie korzystają z działań skłaniających do podjęcia pracy, a komornicy nie mają wystarczających narzędzi aby ściągać należności.

Istotnym czynnikiem jest także **powszechnie przypisywana dłużnikom zła wola oraz wsparcie dłużników przez najbliższe otoczenie takie jak np. zatrudnianie ich „na czarno”, płacenie części pensji „pod stołem”, przepisywanie majątku na rodzinę.**

Podsumowując, w celu poniesienia skuteczności egzekucji alimentów, Polacy są zdecydowanie za:

- obligatoryjnym wpisywaniem dłużników alimentacyjnych do rejestrów Biur Informacji Gospodarczej oraz zakazem świadczenia im wybranych usług.
- automatycznym i natychmiastowym informowaniem komorników sądowych o majątku dłużników przez ZUS i Urzędy Skarbowe
- wprowadzeniem uciążliwych kar dla dłużników i pracodawców oraz częstszym stosowaniem bransoletek elektronicznych.
- prowadzeniem działań prewencyjnych – budujących relację rodziców z dziećmi oraz aktywizujących dłużników na rynku pracy.

Źródło: POSTAWY POLAKÓW WOBEC NIEPŁACENIA ALIMENTÓW Raport z sondażu CATIBUS dla Krajowego Rejestru Długów BIG S.A. oraz Krajowej Rady Komorniczej.

Stowarzyszenie KRE@KTYWNI

Szczechowo 6, 09-227 Szczutowo

kom. 731-981-073

KRS 0000506639, REGON 147221170

NIP 776-169-95-08

e-mail_ stowarzyszenie-kreaktywni@wp.pl